

Undervisningsmateriale til udstillingen 'Frodo Mikkelsen – Dødedans'

Undervisningsfag:

Billedkunst, religion, dansk og engelsk

Forslag til arbejdsproces:

Undervisningsmaterialet består af denne lærervejledning med beskrivelserne af fire temaer, som Frodo Mikkelsen (f. 1974) ofte arbejder med i sine værker. For hver af de fire temaer er der foreslået nogle spørgsmål, men kan arbejde med på klassen inden museumsbesøget. Derudover er der et elevmateriale med fire opgaver, der passer til de fire temaer. Elevmaterialet er konstrueret således, at man kan vælge de temaer eller opgaver, som passer ens klasse bedst. Man kan vælge at udføre opgaverne enten før, under eller efter museumsbesøget.

Tematikker:

- Streetart / graffiti
- Liv og død
- Vanitas stilleben
- Eventyr og tegneserier

Streetart / Graffiti:

Kunstneren Frodo Mikkelsen har sin baggrund i graffiti-verdenen, som han begyndte at dyrke i 1980'erne, hvor genren for alvor var blevet populær. 'Graffiti' eller 'Streetart' er betegnelser for både billeder og tekst, der udføres på offentligt tilgængelige steder, f.eks. vægge på bygninger eller plankeværker. Her er kunsten rykket udenfor og indtager bybilledet, så den i dag er en betydelig del af mange af verdens storbyer. Streetart er en kunstgenre, der ofte betegnes som hærværk, og flere kunstnere arbejder anonymt. Blandt kendte streetart-kunstnere finder man navne som britiske Banksy, amerikanske Swoon og danske HuskMitNavn. Oftest bruger kunstnerne en form for signatur eller 'tag', så man kan genkende kunstneren, når man møder værkerne i bybilledet. Disse 'tags' kan både være tekst eller en figur. Dette benytter Frodo Mikkelsen sig også af i form af sorte silhuetter, som han bruger igen og igen. Der findes mange teknikker indenfor streetart-miljøet, såsom past-ups (opklæbet tegning), throw ups (store udfyldte bogstaver) og stencils (skabeloner). Disse elementer kan også genkendes i Frodo Mikkelsens værk, i hans brug af farver, collagernes past-up-opbygning og de skabelonlignende figurer. Hvis man nærstuderer flere af Frodo Mikkelsens værker, ser man netop også spor af spraymaling og farvestrålende motiver, som leder tankerne hen på byrummets graffiti.

Spørgsmål man kan tale om:

- Hvordan minder Frodo Mikkelsens værker om Streetart?
- Hvilke silhuetter går igen i Frodo Mikkelsens værker?
- Flere Streetart kunstnere tager fat i sociale eller politiske problemstillinger. Hvilke problematikker tager Frodo Mikkelsen fat i?

Liv og død

Frodo Mikkelsen arbejder med forholdet mellem liv og død. Døden er et emne, som mange kan have svært ved at tale om, selvom den er uundgåelig. Det er noget, som alle kommer til at møde og måske gør sig tanker om, og derfor dukker der ofte store spørgsmål op. Frodo Mikkelsen vælger i sin udstilling at gøre op med tabuet om døden og ser den i stedet i forhold til livet, med et snært af humor. Ligesom Frodo Mikkelsen er der flere medier og programmer, som tager tabubelagte og svære emner op. Dette ser man f.eks. i tv-programmer om bedemænd, hospices og aktiv dødshjælp. I årtusinder har døden som livsvilkår fascineret kunsten lige fra middelalderens *danse macabre* til samtidskunstnere som Damien Hirst.

I andre kulturer end vores har man desuden en helt anderledes tilgang til døden. I Mexico har man den årlige fejring af 'El Día de los Muertos' (De Dødes Dag). Her mindes man sine afdøde kære og hylder dem. Det bliver fejret med parader, ansigtsmaling, mad og et væld af farver. Man fejrer de afdødes liv og den indflydelse, de har haft på de venner og familiemedlemmer, der lever endnu. Frodo Mikkelsens kunst er inspireret af den mexicanske fejring af de døde, og kisten i udstillingen viser netop hans inspiration fra De Dødes Dag. Kisten lyserøde farve henleder tankerne på de farverige sukkerkranier fra Mexico, og fordi man kan skrive på kisten, forholder man sig også til dem, man holder af og gerne vil mindes ligesom i den mexicanske kultur. På den måde konfronterer Frodo Mikkelsens værk os med døden på en anden måde end blot som noget, der er forbundet med sorg, samtidig med at den sættes i forhold til livet og den cyklus, som livet og døden indgår i.

Spørgsmål man kan tale om:

- Har du selv haft døden inde på livet? (bedsteforældre, kæledyr eller andet)
- Hvilke symboler på død kender du? (fx fra gyserfilm, musik eller din hverdag)
- Synes du, det er uhyggeligt at snakke om døden? Hvorfor/hvorfor ikke?

Vanitas stilleben

'Stilleben' kommer fra tysk og betyder 'stille liv'. Et stilleben er et maleri eller fotografi af opstillede genstande, f.eks. frugter, blomster, kranier eller andre ting. I barokken blev stilleben brugt til at vise døds- og genopstandelsessymboler, kaldet vanitas-stilleben. 'Vanitas' kommer fra latin og betyder 'forgængelighed'. Vanitas-symboler kommer ofte til udtryk gennem genstande, der er flygtige, let forgængelige eller skrøbelige og skulle minde beskueren om, at livet også er skrøbeligt. Det kunne f.eks. være et lys, der er pustet ud, blomster, der visner eller en sæbeboble, der let kan gå i stykker. Frodo Mikkelsen arbejder netop også med livets forgængelighed. Men selvom man kan se flere symboler på noget faretruende eller på døden, er der også symboler på livet og livets cyklus. Dette ser man f.eks. i kraniet, blomsten og de faretruende bjørne.

Spørgsmål man kan snakke om:

- Hvilke symboler på døden kender du? (f.eks. fra gyserfilm, musik eller i din hverdag)
- Hvilke af Frodo Mikkelsens silhuetter og genstande kan lede tankerne hen på døden, og hvilke hen på livet?
- Hvordan kan du se livets cyklus i Frodo Mikkelsens værker?

Eventyr og tegneserier

Eventyrngenren er fantasifuld og omfatter fortællinger, hvor der optræder mærkelige og overnaturlige hændelser og væsener. I Frodo Mikkelsens univers er dette også tilfældet, når de fiktive landskaber og forunderlige væsener som kranier eller antropomorfe hjorte bevæger sig hen over billedfladen. Faktisk henviser flere af værkerne også til eksisterende eventyr som 'De tre små grise'. Det ser man i de tre grise-silhuetter, hytten og ulven. Ulven, hytten og skoven, som optræder i Frodo Mikkelsens værker, er også elementer, man ofte genfinder i eventyrngenren. I Frodo Mikkelsens værk "Ærø Dream" møder man ovenikøbet et scenetæppe, der forstærker ideen om, at vi befinder os i en fortælling eller en form for eventyr. Frodo Mikkelsen er ligeledes optaget af tegneserier. Hans stilistiske måde at opbygge værkerne på, indramme dem med linjer og geometriske og grafiske felter eller de letgenkendelige silhuetter er alle sammen med til at skabe associationer til tegneserieuniverset, hvor en handling udspiller sig. Motivisk bruger Frodo Mikkelsen også silhuetter som dem, vi finder i tegneserier, ikke mindst hans alter ego, cowboyn. 'The lone ranger', cowboyn, kan også lede tankerne hen på kendte tegneserier som den populære, humoristiske western-tegneserie Lucky Luke.

Spørgsmål man kan snakke om:

- Hvad kendetegner eventyrngenren?
- Hvilke ligheder er der mellem Frodo Mikkelsens kunstneriske univers og eventyr?
- Hvilke tegneserier kender du, som kan minde om Frodo Mikkelsens værker?
- Frodo Mikkelsen bruger ofte rene og kraftige farver, rektangulære felter og indramning. Hvordan passer det med tegneserie-genren?
- Find 5 elementer i Frodo Mikkelsens værker, der passer til eventyrngenren.